

FOLKE VIRKE

August - September - Oktober 2015

www.folkevirke.dk

Kina er volumen

Af professor
Carsten Boyer Thøgersen,
CBS

3

Styrke og bredde i dansk eksport til Kina

6

Af Friis Arne Petersen,
ambassadør

Kina og Danmark kan mere sammen

12

Af Mads Lebech,
administrerende direktør,
Industriens Fond

FOLKEVIRKE

Social, kulturel og politisk oplysning

Udgivet af oplysningsbevægelsen
FOLKEVIRKE

Oplag: 1.200 . ISSN 0015-5845

**Deadline for næste nummer:
10. oktober 2015**

Bladet kan kun bestilles ved direkte henvendelse til:

Folkevirkes kontor

Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal
1153 København K
Tlf. 33 32 83 11
E-mail: folkevirke@folkevirke.dk
www.folkevirke.dk

Dette nummer koster i styksalg kr. 50 + porto.
Særpris for klassesæt.
Bladabonnement kr. 210 + porto pr. år
Medlemskab kr. 400 pr. år
Beløbene kan indbetales på Folkevirkes konto:
Reg.nr. 7031 . Kontonr. 1099538

Redaktion

Annemarie Balle (ansvarshavende)
Reventlowsgade 18, 4. sal tv
1651 København V
Tlf. 51 51 24 20

Forretningsudvalg

Formand: Annemarie Balle
Jeanne Bau-Madsen
Tove Katstrup
Ulla-Brita Gregersen
Ellis Grønvold
Karen Hallberg
Ulla Lunde Hansen
Tove Hinriksen
Mona Jensen
Sonja Feldt Pedersen
Britta Poulsen
Susanne Tarp

Tryk og layout

Aars Bogtryk & Offset, tlf. 98 62 17 11
E-mail: aarsbogtryk@aarsavis.dk
Layout: Louise Christensen
Genrefotos: www.colourbox.dk

FORENINGEN AF
DANSKE KULTUR-
TIDSSKRIFTER

Kina har altid stået som et spændende land – Landet i Midten – som har en tusindårig lang historie og en fantastisk kultur at byde på. De fleste har som børn gravet dybe huller for at »komme ned til kineserne« og lyttet til det fascinerende H.C. Andersen-eventyr om den kinesiske kejser – »Nattergalen«. Op gennem 1960'erne og de følgende årtier blev butikkerne fyldt med billige produkter, som alle var »Made in China«.

For 65 år siden oprettede Danmark som et af de første lande diplomatiske forbindelser til Kina og knyttede dermed mere

formelle bånd til landet – og siden er landet »på den anden side af jorden« rykket nærmere Danmark. I dag tager det otte-ni timers direkte flyvning at komme til Beijing og til en pris, som matcher en tur til New York. Så mange danskere har taget turen til bl.a. Beijing for fx at se Den forbudte By og Sommerpaladset eller til Xian for at se terrakottahæren.

Men Kina byder på meget mere og er en spændende økonomi, som har afgørende betydning for hele verden. Den kinesiske arbejdskraft tilbyder sig verden over – især i Afrika ses den for bl.a. at opbygge en mere effektiv infrastruktur.

I dette temanummer om Kina trækkes nogle af de overordnede linjer op, ligesom der peges på væsentlige områder for udviklingspotentiale.

God læselyst!

Annemarie Balle

INDHOLD

Kina er volumen	3
Styrke og bredde i dansk eksport til Kina	6
Aldrig har de kinesisk-danske relationer været bedre	9
Kina og Danmark kan mere sammen	12
I Kina sælger de kød i kassevis	16
Jorden rundt 35 gange om året	18
En dansk spiller – Arla	20
Har du beregnet omkostningerne for at få et nyt hjemland?	21
Folkemødet 2015: Sociale medier til debat	22
Folkevirke-info	24
Arrangementskalender 2015	26
Jule- og debatmøde: Made in China	28

Forsidecollage: Dagens Kina er et samfund i rivende udvikling – og med tydelige præg af den tusindårige kulturelle historie.

Kina er volumen

Kina er en supertanker, der efter mange års tilløb er kommet i fart, og det vil sætte sit præg på de kommende års udvikling indenfor de politiske, kulturelle og sociale områder

Af professor
Carsten Boyer
Thøgersen,
CBS

I år 2000 meddelte Scandinavian Airline System, SAS, at man ville udskifte sin over 10 år gamle flåde af Boeing 767 langdistancefly med Airbus 330. I Kina havde man allerede fra 1998 introduceret den spritnye flytype Boeing 777. Boeing 767 var i 2000 et ældre fly. I SAS flyene sad det gamle interiør løst og faldt sommetider ned undervejs. På ambassaden i Beijing skete det ofte, at jeg fulgte med besøgende danske delegationer videre rundt i Kina. De var ankommet med et gammelt Boeing 767 fly, rejste nu for første gang med et nyt Boeing 777 og spurgte forskrækket: »Kan de kinesiske piloter overhovedet flyve et så moderne fly?«

Det danske er velkendt og trygt. Over for det fremmede er man på vagt. Det er ikke overraskende. Men man fæstnede sig ikke ved det indlysende: De danske fly var gamle, de kinesiske fly var nye.

Det samme gælder ofte, når vi i Europa og i Danmark ser på Kinas økonomiske udvikling. Vi ved, at der har fundet en økonomisk udvikling sted i Kina over de seneste næsten 40 år, og at det er sket med en usædvanlig stor hastighed. Vi har bemærket, at Kinas brutto-

nationalprodukt gennem de sidste 15 år er blevet større end Frankrigs, Storbritanniens, Tysklands og senest Japans, og at Kina i dag er verdens største eller anden største økonomi afhængig af beregningsmetoden. Det har vi set illustreret med mange tal, tabeller, grafer og beretninger.

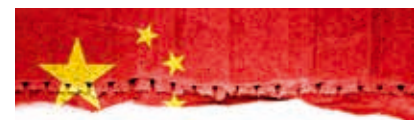
Vi fokuserer også på de mange delasppekter af Kinas økonomiske og sociale udvikling, hvor Kina har store udfordringer som for eksempel forurening, fødevarerikkerhed, korrupktion, øgede indkomstforskelle, etnisk uro og mere. Vi forventer, at udviklingen i Kinas økonomi ligner den, vi har set i andre store økonomier. Det kan gå op, og det kan gå ned igen, når problemerne melder sig. I de sidste fem år har mange udenlandske iagttagere forudset en økonomisk stagnation i Kina. Man har talt om en »hård landing« og ment, at Kinas økonomiske fremdrift er ved at aftage. Men vi overser det indlysende: at se Kinas økonomiske udvikling i sammenhæng med størrelsen af Kinas befolkning – næsten 20 procent af verdens befolkning – Kinas historie, Kinas centrale administrative system og omfanget af Kinas ressourcer.

Kinas mange provinser og regioner styres i dag på samme måde, som Kina er blevet styret i over 2.000 år, nemlig af en central regering, der ikke længere kalder sig et kejserdømme, men noget andet.

Strukturen er imidlertid den samme: én overordnet administrativ ledelse af en stor befolkning og et land med mange ressourcer. Når alle økonomiske, sociale og politiske faktorer i Kina trækker i samme retning – og det har de ikke altid gjort i Kina gennem de sidste 2.000 år – da har Kina haft en formidabel styrke til at udvikle landet i store spring, igangsætte store projekter og tage nye initiativer. Det skete under Tang, Ming og Qing dynastierne, der fra storhed til fald hver regerede i over 250 år.

Overordnet planlægning giver fremdrift

Kina synes i disse årtier at være inde i en historisk periode, hvor langt de fleste kræfter i Kina trækker i samme retning. Der er intet, der i dag tyder på, at fremdriften i

Kinas nationalflag

Det nuværende kinesiske flag er fra 1949, da folkerepublikken blev dannet. Flaget er rødt med én stor og fire små gule stjerner i øverste venstre hjørne.

Den store stjerne står for kommunistpartiet, og de fire små stjerner står for det kinesiske folks fire sociale klasser: bønder, arbejdere, småborgere og patriotiske kapitalister.

Den røde bund symboliserer revolutionen, men er samtidig det kinesiske folks traditionelle farve.

Glimt fra Kina.

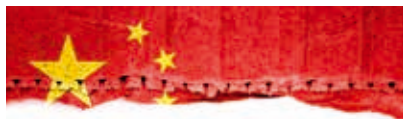
Kinas økonomiske udvikling vil ophøre, eller at Kinas styreform vil ændres i overskuelig fremtid. Kinas årlige økonomiske vækst

målt i procent af bruttonationalproduktet er ganske vist ikke så stor som for 10 år siden. I 2014 var den økonomiske vækst kun 7 procent, men det er til gengæld 7 procent af en langt større økonomi end for 10 år siden.

dermed på sigt styrke Europas økonomi. I Europa har vi i dag 30 år senere knap 5.000 km jernbanelinjer med højhastighedstog, og de ligger fortrinsvis i to lande, Frankrig og Spanien. Når et højhastighedstog med over 300 km i timen kører gennem flere lande i Europa, kræver det en tæt koordinations mellem landenes myndigheder. Et sådant samarbejde har det ikke været muligt at etablere.

Udbygningen af Kinas netværk af højhastighedstog, der kører med over 300 km i timen, er et godt eksempel på betydningen af én overordnet national ledelse i et land med en stor befolkning og en stor økonomi. Før år 2000 havde man i Kina anlagt 600 km jernbanelinjer med højhastighedstog. I 2015 vil man nå op på at have 16.000 km jernbanelinjer med højhastighedstog. Da man i 1980'erne tog de første højhastighedstog i drift i Europa var man enige om, at det ville øge integrationen i Europa, forbedre konkurrencen og

Der er også andre grunde til, at der ikke er sket en udbygning af højhastighedstog i Europa – blandt andet modstand fra særinteresser, som den tyske bilindustri. Når myndighederne i et stort geografisk område med en stor befolkning er i stand til at koordinere områdets overordnede samfundsudvikling, så kan der ske store spring i udviklingen. Om det er at

Fakta om Kina

Kina dækker et areal på cirka 9.600.000 km², og kun Rusland og Canada er arealmæssigt større. (Danmark dækker et areal på godt 43.000 km²).

Kina har ca. 22.800 km landegrænser, som grænser op til 14 lande: Tadsjikistan, Kirgisistan, Kasakhstan, Rusland, Mongoliet, Nordkorea, Vietnam, Laos, Burma, Bhutan, Nepal, Indien, Pakistan og Afghanistan.

Kina har ca. 18.000 km kystlinje, som grænser op til fire have/stræder: Gule Hav, Østkinesiske Hav, Formosastrædet, Syd kinesiske Hav. Kina har mere end 5.400 øer, hvoraf Taiwan og Hainan er de største.

efterstræbe, og hvilken bagside, det kan have, skal ikke drøftes her. Det skal blot konstateres, at sådan sker det i Kina i disse årtier. Rykket fremad i økonomisk udvikling har været stort.

Kinas økonomiske udvikling vil komme til at præge verden, herunder Europa, i det næste halve århundrede. Blandt andet på grund af Kinas volumen. Kina er som en supertanker, der efter mange års tilløb er kommet i fart. Det bliver en udfordring for Europa, men først og fremmest en økonomisk udfordring. Næppe nogen sikkerhedspolitisk udfordring. Kina ligger langt fra Danmark, og Kina har historisk ingen tradition for militære indsatser langt fra Kina.

Europas kulturelle påvirkning fra Kina vil fremover blive større, men det vil ske langsomt og lidt efter lidt. Tag USA som eksempel. USA var allerede før Den første Verdenskrig verdens største økonomi. Men USAs kulturelle indflydelse – eller soft power – var i første halvdel af sidste århundrede begrænset i Europa. Tænk på hvorledes den amerikanske jazzmusik blev modtaget i Europa og i Danmark i 1930'erne med etnisk nedladende bemærkninger. Da havde USA i 25 år været verdens største økonomi. Det var først efter, at USA i to verdenskrige var kommet Europa til hjælp, og Europa efter Den anden Verdenskrig oplevede starten på Den kolde Krig, at USAs soft power langsomt begyndte at sætte sig fast i Europa. Kulturel påvirkning fra Kina – eller Kinas soft power – vil være noget, vi i Europa først vil opleve langt ud i fremtiden.

Værdier og holdninger

I Danmark er holdninger og værdier som demokrati, ytringsfrihed, den enkeltes frihed noget af det mest dyrebare, vi har i vores egen kultur. De værdier findes ikke i Kina på samme måde som i Danmark. Her er Kina anderledes, hvor man rækker årtusinder tilbage til egen tradition. Mange i Europa og Danmark mener, det er en mangel i Kina, at man ikke har vores værdier, som vi ser som universelle. Men der er tilsyneladende en stor folkelig opbakning i Kinas befolkning bag det samfund, som Kina er i dag. Selv mener kineserne ikke, at deres egne samfundsværdier er universelle. De gælder kun for Kina, hvor man med afsæt i egne evner, erfaringer og værdier på 25 år har kunnet løfte en befolkningsgruppe på 650 millioner mennesker – 1,3 gange størrelsen af Europas samlede befolkning – ud af fattigdom.

Holdninger og værdier, ideologier og religioner er udmærkede, men også skrøbelige størrelser. De udlægges tit på forskellig måde. Ofte efterfulgt af stridigheder. Det har vi mange eksempler på i vores egen vestlige kulturhistorie, der set fra Asien også omfatter Mellemøsten, hvor Vestens tre store religioner – Jødedommen, Kristendommen og Islam – alle har deres rod med dyr-

kelse af den samme Gud. Mere viden om og større indsigt i andre kulturer har stor vigtighed og kan mindske konfrontationer.

Grundig viden om – og ikke kun holdninger til – Kinas økonomiske udvikling er vigtig for os selv i Europa, når vi de kommende årtier med fire til fem procent af verdens samlede befolkning skal finde vores egen vej fremad til fortsat økonomisk, kulturel og social udvikling i vores del af verden.

Bodil Koch tog i 1944 initiativet til oprettelsen af Folkevirke. I 1960 blev Bodil Koch den allerførste danske minister og én af de første medlemmer af en vesteuropæisk regering, der besøgte det nye Kina efter 1949. Jeg forestiller mig, at Bodil Koch var tilskyndet af ønsket om at få mere viden om udviklingen i Kina. Holdninger til liv og samfund manglede Bodil Koch ikke. Tværtimod. Men hun vidste også, at viden er det bedste grundlag for levedygtige holdninger.

Om forfatteren

Carsten Boyer Thøgersen er i dag direktør for Copenhagen Business Confucius Institute på Copenhagen Business School. Thøgersen var tidligere kontorchef i Udenrigsministeriet og har arbejdet med Kina i over 40 år, heraf 20 år i Kina som diplomat i Udenrigsministeriet og EU-Kommissionen.

Den Himmelske Freds Plads – verdens største åbne plads og en af Kinas mest kendte pladser. Den er symbol for både magt, kultur og udvikling. Pladsen omkranses af bl.a. Den forbudte By, Maos mausoleum og Folkets Store Hal. Det var på denne plads, at der skete en voldsom studenterdemonstration i 1989.

Styrke og bredde i *dansk eksport* til Kina

Efter fem år i Kina gør den danske ambassadør status over udviklingen i det dansk-kinesiske forhold og fremhæver blandt andet samhandelen, der skaber arbejdspladser både i Danmark og Kina

Af Friis Arne
Petersen,
ambassadør

Forholdet mellem Kina og Danmark har aldrig været bedre. Det sagde den kinesiske præsident Xi Jinping den 9. september 2014 ved et møde i Folkets Store Hal i Beijing til daværende statsminister Helle Thorning-Schmidt.

Sådan en anerkendelse af Danmarks betydning og det gode forhold til Kina er ikke noget, som den kinesiske præsident blot udtaler uden reelle fakta til at underbygge den stærke politiske vurdering.

Over de seneste fem år har der været 49 danske ministerbesøg i Kina, herunder to statsministerbesøg samt et statsbesøg i 2014. Samtidig har den daværende kinesiske præsident Hu Jintao været på statsbesøg i Danmark i 2012, og fra

kinesisk side har der været et lignende antal besøg på minister-niveau i Danmark. De danske politiske højniveau-besøg er flere end fra noget andet nordisk land og ligger også blandt de hyppigste i Europa sammen med Tyskland, Holland og Frankrig.

De politiske forhold gør, at der er øget tillid imellem beslutningstagere på begge sider til hinanden. Tilliden betyder alt andet lige, at de rammemæssige forhold for al anden udveksling også øges. Der går en lige linje fra gode politiske forhold og myndighedssamarbejde til samhandelen og økonomien og til det kulturelle og mellemfolkelige. Den øgede kontakt og tættere forbindelser betyder simpelthen flere danske og kinesiske arbejdspladser i begge lande.

Samtidig har Danmark, som det eneste land i verden, etableret samarbejde med den kinesiske styrelse for borgerklager. Dvs. at den danske ombudsmand i dag

rådgiver kinesiske myndigheder omkring, hvordan de bedst sikrer, at borgerklager tages alvorligt, og hvilke danske erfaringer, der er på dette område.

Danske reguleringer og erfaringer på energimarkedet – som er blandt de mest ambitiøse og bæredygtige i verden – kommer med i tænketanken China National Renewable Energy Centre's anbefalinger til den kinesiske energistyreelse, når denne skal udforme Kinas fremtidige energipolitik.

Det tættere forhold betyder også, at danske standarder indenfor fødevarer sikkerhed får lov til at præge det kinesiske fødevarermarked, hvilket gør, at danske fødevarer eksportører får bedre adgang til de kinesiske forbrugere. Vi har et erhverv, der har større konkurrenceevne, når standarderne hæves.

Stigende handel

Hvis vi skal kvantificere det i kroner og øre, er den danske samhan-

del med Kina i dag på over 110 milliarder DKK, hvoraf den danske eksport udgør 57 milliarder DKK. Det er over en fordobling siden 2005. Og Danmark er et af de få lande i verden, der i dag således har et handelsoverskud over for Kina. Et overskud som endda er på fire milliarder kroner.

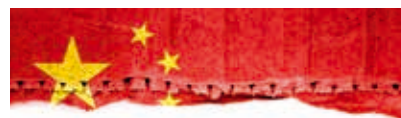
Handelsmæssigt er den danske eksport til Kina i dag fordelt over en stor bredde af forskellige varer og tjenester. Det viser en styrke og bredde i den danske eksportøkonomi. Der er en række områder, hvor Danmark gør det særligt godt – herunder mht. farmaceutiske produkter, skibstransport, pelsvarer og fødevarerprodukter.

Danmark er i dag blandt de lande i Europa, der i allerhøjeste grad har udnyttet de økonomiske muligheder, som den kinesiske åbning mod omverden siden slutningen af halvferdserne og starten af firserne har skabt. I dag er Danmark det land i Europa, som har den næsthøjeste eksport til Kina per indbygger. Det betyder, at hver dansker i gennemsnit eksporterer for over 1.300 euro om året til Kina. Det er mere end dobbelt så meget som lande, som vi normalt sammenligner os med, herunder Sverige, Storbritannien og Holland.

Mange investeringer

De flotte officielle samhandelstal afspejler ikke engang det store engagement og de mange investeringer, som danske virksomheder har i Kina. I dag anslås det, at danske virksomheder har over 200.000 ansatte i deres datterselskaber i Kina. Mange danske virksomheder i Kina er i dag ledende på deres områder, herunder Kopenhagen Fur, Carlsberg, LEGO, Bestseller, MAERSK, Novozymes og ikke mindst Novo Nordisk. De store danske virksomheder udbygger i dag deres produktionskapacitet i Kina for bedre at kunne servicere det kinesiske marked. Carlsberg har investeret to milliarder DKK i en fabrik i Yunnan, mens LEGO lagde grundstenen til en fabrik tæt ved Shanghai under det danske statsbesøg i 2014.

Det er dog ikke kun produktion, som danske firmaer investerer i. Novo Nordisk har i dag et forskningscenter i Kina, der forsker i nye medicinale løsninger for hele Novo-koncernen. Det viser med tydelighed vigtigheden i, at danske virksomheder engagerer sig fuldt ud i de muligheder, som Kinas økonomiske fremdrift og markedsstørrelse giver. Kinesiske virksomheder har også investeret i

Kinas hovedstad

Beijing (Peking) er Kinas hovedstad. Navnet betyder »Den Nordlige Hovedstad«. Beijings areal er på ca. 17.800 km², og der bor omkring 22 millioner i byen. Beijing er et af de administrative byområder, der har status som en provins, og distriktet består af to forstadskommuner og 16 distrikter.

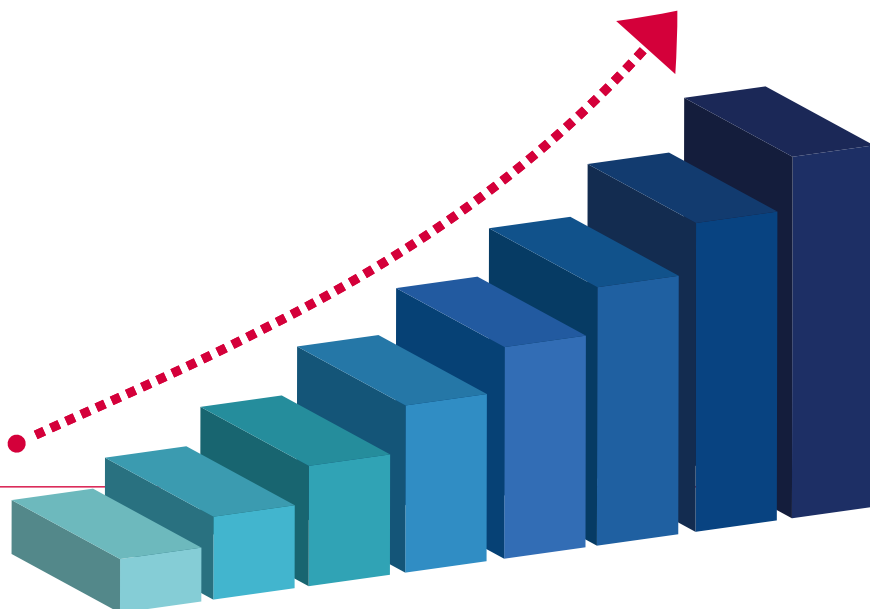
Danmark og bidraget til at skabe danske arbejdspladser. Mængden af disse investeringer er desværre ikke endnu af en størrelse, som vi kunne ønske os. Derfor er behovet for at tiltrække større kinesiske investeringer i Danmark et arbejde, som vi ikke bør negligere i fremtiden – særligt ikke hvis vi gerne vil sikre danske arbejdspladser i fremtiden.

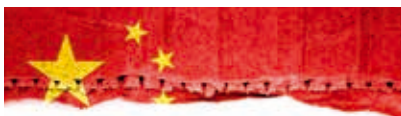
Uddannelse og kultur

Det dansk-kinesiske forhold drejer sig ikke kun om handelstal. I dag er det mellemfolkelige samkvem dybere end nogensinde. Unge danskere og kinesere valfarter i stigende grad til hhv. Kina og Danmark for at studere og lære mere om hinandens kulturer.

I erkendelse af dette er de otte danske universiteter gået sammen om et fælles dansk universitetscenter i Beijing, hvor unge danske og kinesiske studerende har mulighed for at læse sammen på en kandidatgrad, der anerkendes af begge lande.

Danmark har netop i det seneste år afholdt en succesfuld kultur-

Confucius, kinesisk filosof

»Det er ligegyldigt, hvor langsomt du går, så længe du ikke stopper«.

satsning i Kina, der har haft en stor bevågenhed fra det kinesiske publikum. H.C. Andersen-udstilling, børneteater, vikinger og danske koncerter har haft fine besøgstal og bevågenhed både til de reelle koncerter, men også på de kinesiske sociale medier, som i stigende grad bliver brugt af de unge kinesere.

Særligt de sociale medier er noget, som kineserne i stigende grad tager til sig. Den danske ambassades konti på de sociale medier bliver i dag fulgt af knap en million kinesere.

Det er blandt de højeste i Kina for en udenlandsk ambassade og er kun overgået af USA og Sydkorea.

Igennem disse medieplatforme får almindelige kinesere et dagligt indblik i Danmark, danske værdier og dansk kultur. Det er en direkte form for kulturudveksling i det 21. århundrede.

Den stigende kinesiske interesse for dansk kultur kan også ses i de mange kinesiske tv-shows, der i dag handler om Danmark.

Ambassaden har blandt andet deltaget i et af Kinas mest populære tv-shows, Tiantian Xiangshang,

med over 200 millioner seere til hvert afsnit – og fortalt vidt og bredt om Danmark. Senere i år tager det mest populære tv-show i Kina »Far, hvor skal vi hen?« til Danmark for at optage to afsnit af showet.

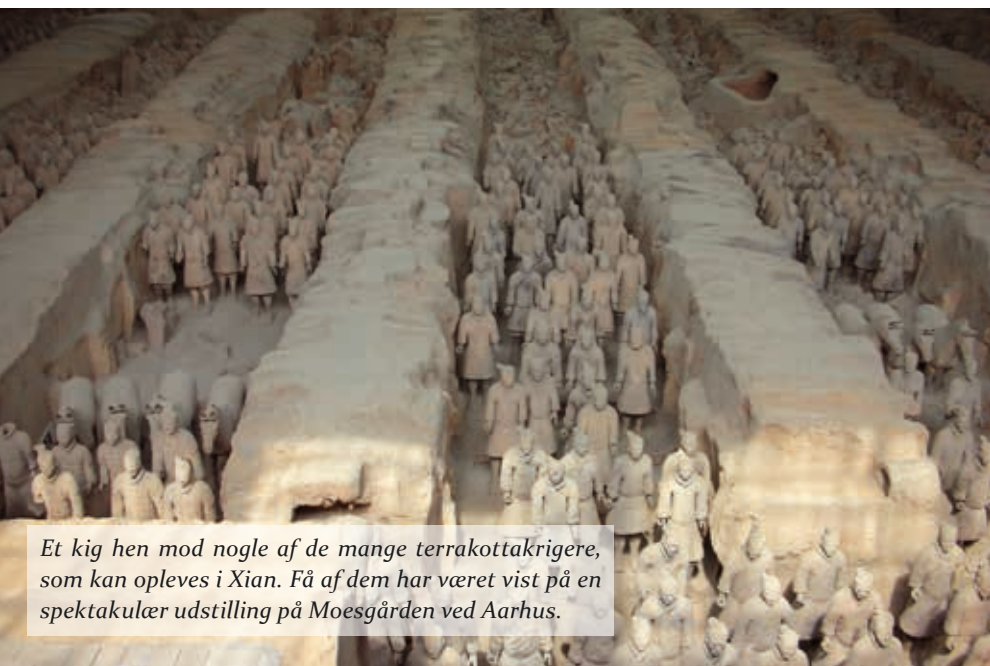
Kinesisk kultur nyder også respekt og interesse i Danmark. Den nyligt åbnede terrakottakrigerudstilling på Moesgaard Museum i Aarhus har tiltrukket store publikumsskarer, der har været interesseret i at vide mere omkring kinesisk historie og kultur.

Samtidig studerer flere og flere danske unge i dag det kinesiske sprog og viser stor interesse for det kinesiske samfund.

Danmark har også et omfattende menneskerettighedsprogram i Kina, der har til formål at forbedre vilkårene for fair rettergang.

Programmet omfatter tillige undervisning på minoritetssprog til minoriteter i Kina. Det er noget, som bidrager til at gøre en konkret positiv forskel for menneskerettighedssituationen i Kina.

Alt dette er som sagt noget, der er sket igennem årtiers tillidsopbygning mellem danske og kinesiske beslutningstagere og vores samfund. Det er et arbejde og en forbindelse, der til hver en tid må vedligeholdes og udbygges. Det har skiftende danske regeringer erkendt vigtigheden af, og derfor har vi set både blå og røde regeringer føre en Kina-politik, der har sikret voksende danske interesser i et af verdens største og hurtigst udviklende samfund.

Et kig hen mod nogle af de mange terrakottakrigere, som kan opleves i Xian. Få af dem har været vist på en spektakulær udstilling på Moesgården ved Aarhus.

Om forfatteren

Friis Arne Petersen har været Danmarks ambassadør i Kina i fem år frem til august 2015. Den 1. august overtog han posten som Danmarks ambassadør i Tyskland. Han kom til Beijing efter fem år som ambassadør i Washington og har tidligere også været direktør i Udenrigsministeriet.

Danmark var et af de første vestlige lande, der for 65 år siden anerkendte det kommunistiske styre i Kina. Årsdagen er blevet markeret i både Kina og Danmark ved storstilede arrangementer. Her er det den kinesiske ambassadør i Danmark, Liu Biwei, som holder den officielle tale. Den danske statsminister og dronningen besøgte i den forbindelse bl.a. Sommerpaladset (t.v.) og en særlig tempelrestaurant midt i en fattig hutong (t.h.).

Aldrig har de kinesisk-danske relationer været bedre

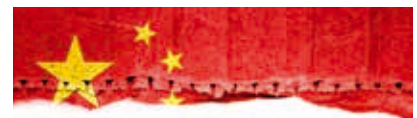
- siger Kinas ambassadør i Danmark, Mr. Liu Biwei, efter 65-års samarbejde mellem de to nationer. Et samarbejde, som specielt i de senere år er blevet intensiveret

I maj fejrede Danmark og Kina 65 året for oprettelsen af diplomatiske forbindelser mellem de to lande. Danmark var et af de første vestlige lande, der anerkendte det kommunistiske styre i Kina, og siden har samarbejdet udviklet sig stærkt.

Trods en afstand mellem landene på tusindvis af kilometer, adskilt af bjerge og floder, har Kina og Danmark en lang historie med venskabelige forbindelser.

Allerede i 1674 skrev Kong Christian V et brev til Kejser Kangxi med forslag om oprettelse af gode forbindelser mellem landene, baseret på shipping og handel.

Specielt i de senere år er udviklingen i relationerne mellem de to lande gået stærkt, og det kan blandt andet aflæses af, at samhandelen mellem de to lande i 2014 oversteg 10 milliarder dollars (tæt på 70 milliarder danske kroner). Det er 3.500 gange så meget som i 1950, og det har gjort Kina til Danmarks største handelspartner i Asien. Danmark er også blandt de europæiske lande, der per indbygger handler med og investerer mest i Kina. I dag er der direkte samarbejde mellem landene i 40 kinesiske byer, regioner og provinser. Der forudses en stadig stigende tendens i samhandelen.

H.C. Andersen

Selv om H.C. Andersen aldrig havde været i Kina, var han fascineret af det, han havde hørt om kinesisk kultur.

H.C. Andersen skrev bl.a. eventyret »Nattergalen« med tydelig inspiration fra Kina. Eventyret indledes således:

»I Kina, ved du jo nok, er kejseren en kineser, og alle de, han har om sig, er kinesere. Det er nu mange år siden, men just derfor er det værd at høre historien, før man glemmer den! Kejserens slot var det prægtigste i verden, ganske og aldeles af fint porcelæn, så kostbart, men så skørt, så vanskeligt at røre ved, at man måtte ordentligt tage sig i agt«.

Også på det folkelige og kulturelle plan er der gang i forbindelserne mellem de to nationer. H.C. Andersens eventyr er kendt i stort set ethvert kinesisk hjem. Den Lille Havfrue fik sin oversøiske debut på verdensudstillingen World Expo i Shanghai, og Kinas »Happy Spring Festival« og Den Danske Kultursæson blev omfattet med stor folkelig interesse i begge lande. Det kinesisk-danske Center for Forskning og Uddannelse i Beijing er en platform for udveksling af studenter, universitetslærere og eksperter. Set med kinesiske øjne har relationerne med Danmark fået en øget strategisk betydning udover det bilaterale. Kina værdsætter Danmarks rolle i EU, ikke mindst fordi danskerne kontinuerligt støtter bestræbelserne på at fremme frihandel i EU's relationer med omverdenen, og at Kina og EU kan indgå investeringsaftaler.

Danmark og Kina har øget samarbejde og koordinering af fx fredsbevarende operationer og bekæmpelse af pirater ud for Somalias kyst. Landene er også enige om at fordømme og bekæmpe enhver form for terrorisme.

Styrket samarbejde

Der har været op- og nedture i de kinesisk-danske relationer i løbet

af de 65 år, men begge lande kan konstatere en stadig forbedring i forholdet og satser i dag betydelige diplomatiske, erhvervsmæssige og kulturelle kræfter på at styrke samarbejdet. Senest har det her i sommer givet sig udtryk i, at Danmark har sagt ja til at deltage i »Asian Infrastructure Investment Bank«, som skal fremme den fri bevægelse af arbejdskraft, varer, kapital og teknologi på det asiatiske kontinent.

Kina anerkender, at klimaforandringer er en af de største globale udfordringer og ønsker derfor at styrke dialogen med Danmark og andre lande om udformningen af en klimapolitik. De vil satse på en ægte global og juridisk bindende aftale på klimatopmødet, COP21, i Paris senere på året. Kina ser Danmark som en vigtig partner i bestræbelserne på at fremme energieffektivitet, vindenergi og vandteknologi.

Kina ønsker, at det strategiske partnerskab med Danmark skal udvikle sig til en model for samarbejde mellem lande med forskellig historie, sociale systemer og udviklingsstade.

Højt profilerede besøg

Kinas ambassadør i Danmark, Mr. Liu Biwei, markerede 65-års dagen for oprettelsen af de diplomatiske forbindelser med at fastslå, at det kinesisk-danske forhold aldrig har været bedre.

»Historisk er det det bedste forhold, vi har haft«, siger ambassadøren, og det understreges blandt andet ved mange højt profilerede besøg. Han henviser til, at Dronning Margrethe i april 2014 gennemførte et statsbesøg, som begge parter betragtede som en stor succes. Også den tidligere danske statsminister Helle Thorning-Schmidt var sidste år i Kina på en vellykket visit. Omvendt besøgte højtstående medlemmer af Det Kinesiske Kommunistpartis Centralkomité, Liu Yunshan og Zhang Boawen, Danmark sidste år med stort udbytte. Ambassadøren understreger, at blandt andet disse besøg har styrket den gensidige tillid mellem parterne og har fået samarbejdet på en række områder til at blomstre til gavn for befolkningerne i begge lande.

Mr. Liu Biwei har været ambassadør i Danmark i halvandet år og har allerede besøgt mange danske byer og skabt kontakter på sine rejser. »65-året for oprettelsen af diplomatiske forbindelser er en mile-

pæl i vore bilaterale relationer, og vi er parate til at arbejde endnu hårdere sammen med vore danske venner fra alle samfundslag for at styrke de kinesisk-danske forbindelser», understreger han.

Store forandringer

Han forklarer, at der er sket bemærkelsesværdige forandringer i Kina i de seneste 65 år. Kina er gået fra at være et fattigt og tilbagestående landbrugsland til at være verdens andenstørste økonomi på bare seks årtier. Det har ført til en dramatisk forbedring af befolkningens levestandard, takket være det kommunistiske partis ledelse og befolkningens arbejde.

Udviklingen har skabt de rette betingelser for, at landet kan nå sine mål for økonomisk og social fremgang samtidig med, at der er stabilitet.

»Takket være et næsten svimlende reformprogram og vores åbning over for omverdenen har 1.3 milliarder kinesere demonstreret vitalitet og kreativitet.

Kina er blevet mere og mere aktiv med hensyn til internationale udvekslinger, og det er en utrættelig drivende kraft for landets økonomiske og sociale udvikling«, siger Mr. Liu Biwei.

Han oplyser, at Det Kinesiske Kommunistpartis Centralkomité sidste år søsatte endnu et omfat-

tende reformprogram for politisk, økonomisk, kulturel, social og økologisk fremgang.

Reformprogrammet indeholder 330 nye initiativer.

Samtidig er man meget bevidst om, at Kina fortsat er et udviklingsland med store udfordringer blandt andet med hensyn til bæredygtig udvikling.

To store mål

»Kun ved at overvinde udfordringerne kan vi realisere to mål for dette århundrede: For det første at skabe et moderat velstående land og fordoble Kinas nationalprodukt og per indbygger-indkomst både i byerne og på landet i 2021, hvor Det Kinesiske Kommunistparti fejrer sit 100-års jubilæum. For det andet at gøre Kina til et moderne, socialistisk land, som er velstående, stærkt, demokratisk, kulturbærende og harmonisk i 2049, hvor Folkerepublikken Kina fejrer sit 100-års jubilæum«, fortæller ambassadøren.

Indenfor de næste fem år vil Kina importere varer til en værdi af mere end 10.000 milliarder amerikanske dollars, investere mere end 500 milliarder dollars i udlandet og generere mere end 500 millioner kinesiske turister i udlandet. Også internationalt vil Kina ifølge Mr. Liu Biwei tage øget ansvar for at bevare verdensfreden og skabe økonomisk vækst. Kina er i dag den

største bidragsyder af fredsbevarende styrker blandt de permanente medlemmer af FN's Sikkerhedsråd. 25.000 kinesere har indtil nu deltaget i fredsbevarende missioner i FN-regi. Kina har også været aktiv i bekæmpelsen af ebola-epidemien i Vestafrika.

Optimisme

Ambassadøren understreger, at Kina ikke kan nå sine indenrigspolitiske mål uden konstant at arbejde for fred i konfliktfyldte områder.

Mr. Liu Biweis optimisme er udtalt, både når det gælder den fortsatte udvikling af de kinesisk-danske forbindelser og internationale forhold.

»Vi tror på, at morgendagen bliver bedre«, siger han.

Statsform

Kina er en folkerepublik opdelt i fem administrative niveauer, bestående af: provinsniveau, præfekturniveau, amtsniveau, townshippniveau (en form for storbykommune) og landsbyniveau.

På provinsniveauet er der en opdeling med 23 provinser (Kina medregner Taiwan som en endnu ikke »befriet« provins), fem autonome regioner, fire bydistrikter og to specielle administrative zoner (Hong Kong og Macau), der alle er direkte under den centrale regering.

Hendes Majestæt Dronning Margrethe tog den 26. april 2014 det første spadestik til Industriens Fonds Hus i Kina.

Kina og Danmark kan mere sammen

Af Mads Lebech,
administrerende
direktør,
Industriens Fond

Midt i fejringen af det femogtredstyvende år med diplomatiske relationer mellem Kina og Danmark er det vigtigt at huske på, at diplomatiet er et fundament for noget, der – med tiden – kan blive større. Endnu tættere relationer, mere kulturudveksling eller øget samhandel eksempelvis.

Potentialet for mere samarbejde er tydeligt, når man ser på relationerne mellem Kina og Danmark – også når man har erhvervslivets briller på.

Og det er de briller, der benyttes hos Industriens Fond. Her arbej-

des der blandt andet med de muligheder, der ligger for danske virksomheder i den globaliserede verden. Og Kina spiller, blandt andet grundet sin størrelse, selvfølgelig en hovedrolle. De konkrete tiltag, som Industriens Fond har gennemført i Kina, bliver beskrevet senere i nærværende artikel. Men indledningsvist er det gavnligt at få sat ord på, hvorfor Kina spiller en afgørende rolle, når vi taler om erhvervsmæssige muligheder, dansk konkurrenceevne og ikke mindst de fremtidige muligheder inden for rammerne af et tæt samarbejde mellem Kina og Danmark.

Hvad er Kina for en størrelse?

Kina er verdens folkerigeste nation. Det er efterhånden mange år siden, at landet rundede en mil-

liard indbyggere, og selvom Indien har højere fart på sit fødselstal, så betragtes Kina fortsat som værende verdens største land, når der måles på indbyggertal. Og alle andre er temmelig langt bagefter. Ser man på EU, så bor der alt i alt en halv milliard mennesker, mens USA har godt 300 millioner indbyggere.

Vi kender allesammen til de – sammenlignet med Danmark – vanvittige befolkningsstatistikker fra det store land i øst. Der findes 15 byer i Kina, som befolkningsmæssigt er større end Danmark – og flere af byerne, med Shanghai og Beijing i spidsen, har tilmed to, tre eller fire gange så mange indbyggere, som der er i hele Danmark.

På dét punkt ligner vi altså ikke Kina. Det gør vi heller ikke i forhold til de to landes areal. Kina er

stort, Danmark er småt. Og flere forskelle er nemme at finde: kulturelle, politiske, økonomiske, geologiske og så videre. Listen er sikkert lige så lang som Den Kinesiske Mur. Men netop i den kontekst – forskellighederne – er det bemærkelsesværdigt, at vi i år kan se tilbage på 65 år med diplomatiske relationer til »riget i midten«. Forskellene var også store dengang, og begge lande har udviklet sig meget henover de 65 år og ser i dag helt anderledes ud. Ændringerne er mest udtalte, når man kigger på Kina, men Danmark har også ændret sig, selvom tal og hændelser ikke har haft samme dramatiske skær over sig som i Kina. De to landes rivende udvikling til trods, så har forholdet mellem Kina og Danmark været uden de helt store diplomatiske knaster undervejs. Undtagelserne har været en karikaturtegning forestillende Mao Zedong i det hedengangne dagblad Aktuelt samt et møde mellem Dalai Lama og Danmarks statsminister, Lars Løkke

Rasmussen, i 2009. Men over en bred kam kører diplomatiet på en flad vej uden de store udsving. Og med erhvervslivets briller på er det en ønskværdig situation. Stabilitet, tillid og forudsigelighed er nemlig gode ingredienser, når man skal handle med et fremmed land. Men derudover er der også andre ingredienser, der gør Kina til en attraktiv partner for Danmark og vice versa.

Hvad er Kina for en størrelse – set gennem erhvervslivets briller?

At Kina er et enormt land med en betydelig økonomi og et stort marked, kan ingen være i tvivl om. Det er åbenlyst og kan i betydeligt omfang henføres til Kinas størrelse. Det er ret banalt. Men dertil skal lægges, at der er nogle karakteristika, som gør, at Kina og Danmark passer godt til hinanden – også når man kigger ud over det rent diplomatiske. Groft skåret – og det er meget groft – så kan Kina byde ind med

Nationalsang

Kinas National hymne blev skrevet i 1935 med tekst af Kinas kendte digter Tian Han, musikken er af Kinas berømte komponist Nie Er. Sangteksten lyder frit oversat: »I som nægter at være slaver, rejs jer med alt vores kød og blod, lad os bygge vores nye 'Store Mur'! Det kinesiske folk befinder sig i en kritisk periode. Alle må råbe udfordringen Rejs jer! Rejs jer! Rejs jer! Millioner af hjerter med samme sindelag trods fjendens våben trods fjendens våben. Marcher fremad! Marcher fremad! Marcher fremad! Fremad!«

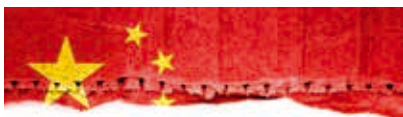
nogle af de elementer, som danske virksomheder higer efter, mens danske virksomheder, indenfor blandt andet klimaløsninger og kvalitetsprodukter, kan bidrage med noget af det, som efterspørges i Kina og af den kinesiske stat. Et simpelt eksempel, hvor tallene igen viser overbevisende forskelle, er den nuværende mangel på stort set alle typer af ingeniører i Danmark. Til sammenligning uddannes der i Kina hvert år i omegnen af 800.000 ingeniører. Kan danske virksomheder i højere grad få gavn af den store mængde af ingeniører fra »riget i midten«, så kunne det lukke et hul på det danske arbejdsmarked og samtidigt bidrage til en værdifuld internationalisering af danske virksomheder samt styrkede relationer mellem Kina og Danmark på virksomheds- og borgerniveau. En lignende problematik hersker i forhold til privatforbrug og efterspørgsel. Mens danske virksom-

Byggeriet af Industriens Fonds Hus i Kina

heder kan skue ud over et marked, hvor danske og europæiske forbrugere er tøvende i forhold til at få gang i privatforbruget, så ser tingene anderledes ud i Kina.

I nominelle termer kan man konstatere, at der årligt er flere og flere forbrugere, der udvider forbruget og dermed leverer en anden form for efterspørgsel end den, der tidligere har kendetegnet Kina. Med andre ord vokser middel- og overklassen i Kina. Og med dem stiger det diskretionære forbrug. Her kan der være nye kunder at jage for danske virksomheder.

Sådan fik Kina sit navn

Kinas officielle navn er Zhonghuá Rénmín Gònghéguó, som betyder »Den Kinesiske Folkerepublik«.

Navnet »Kina« kommer fra Qindynastiet (221-207 f.Kr.), idet Qin efter det såkaldte Wade-Giles transkriptionssystem staves Chin og er derfor på engelsk blevet til China og på dansk Kina.

I kinesernes dagligdag bruges det gamle navn Zhong Guo (Riget i Midten). Folkerepublikken Kina blev oprettet den 1. oktober 1949 af Kinas Kommunistiske Parti, efter at kommunisterne havde vundet den kinesiske borgerkrig.

Nationalisterne Kuomintang havde regeret Republikken Kina mellem 1911 og 1949. Efter kommunisternes sejr flyttede Kuomintang til øen Taiwan, som de kaldte Republikken Kina, i modsætning til fastlandet Kina, der hedder Folkerepublikken Kina.

FN anerkendte i 1971 Folkerepublikken Kina som Kinas legitime regering. Indtil da havde republikken på Taiwan haft Kinas plads i FN og Sikkerhedsrådet.

Folkerepublikken Kina har 56 forskellige officielle nationaliteter.

Derudover bør man bide mærke i den stadigt mere ambitiøse klima- og miljøpolitik, der føres fra Beijing. Den kinesiske stat investerer massivt i grønne løsninger i disse år. Det er en industri, der gennem flere år har haft danske virksomheder og vidensinstitutioner som afgørende spillere – aktører, der kan hjælpe Kina på rette vej i forhold til at få renere luft, jord og vand.

Ovenstående er blot eksempler. Men de viser, hvordan forskellene på Kina og Danmark kan udnyttes på berigende vis for begge parter i forhold til både kulturudveksling, samhandel og konkurrenceevne. Et velfungerende og vedholdende diplomati er forudsætningen for, at et tæt samarbejde kan komme på tale, men derudover kræves der nogle tiltag, der kan bane vejen for eller inspirere til konkrete handlinger.

Hvad gør Industriens Fond for de kinesisk-danske relationer?

Industriens Fond støtter to projekter med fokus på Kina. Det ene

projekt omhandler bygningen af Industriens Fonds Hus i Kina. Huset forventes at stå færdigt i 2016 og skal fungere som et brohoved ind i Kina, hvor danske forskere, studerende og erhvervsliv kan få adgang til det hastigt voksende kinesiske marked.

Bygningen skal være et samlingssted, hvor dansk erhvervsliv kan engagere sig aktivt og give den enkelte virksomhed særligt nære relationer til miljøet på universitetet og dermed adgang til ny viden, teknologi og veluddannede kandidater. Tilstedeværelsen i Industriens Fonds Hus kan således være med til at bane vejen for en bedre varetagelse af virksomhedernes interesser på det kinesiske marked. Udover virksomhedernes brug af huset skal bygningen også fungere som hjemsted for Sino-Danish Centre for Education and Research, der er et samarbejde mellem det danske Uddannelses- og Forskningsministerium, de otte danske universiteter, det kinesiske videnskabsakademi (CAS) og University

Øjeblikkets kunst. Mange steder kan man opleve kalligrafi skrevet med vand. Når det er tørt, er digtet forsvundet igen.

of Chinese Academy of Sciences. Bygningen er tegnet af Lundgaard & Tranberg Arkitekter og er placeret 60 kilometer fra Den Himmelske Fredsplads i Beijing. Fra campus er der blandt andet udsigt til Den Kinesiske Mur. Bygningen afspejler sin danske oprindelse gennem energioptimerede løsninger, dansk design og materialevalg. Når bygningen tages i brug kommer de 11.000 m² til at dække over fire etager og to kælderetager fyldt med hundredvis af studerende, virksomheder samt professorer og Ph.d.-studerende. Alt i alt har Industriens Fond bevilget 100 millioner kroner til projektet.

Det andet projekt, som Industriens Fond er involveret i på kinesisk jord, hedder Suitable for Growth. Projektet fokuserer på det voksende såkaldte »mid-marked« i Kina. Med udgangspunkt i kinesiske forbrugeres ønsker og behov har projektet sammen med en håndfuld danske industrivirksomheder udviklet nye produkter, som egner sig til det milliardstore mid-marked. Projektet har netop færdiggjort udgivelsen af en håndbog og seks guidebøger med erfaringer fra projektets arbejde med de danske virksomheder i Kina. Af bøgerne fremgår det, hvordan man kan kombinere viden, metoder og erfaringer fra Kina og Danmark på en optimal måde i forhold til at øge salget og vinde markedsandele i Kina.

Projektets arbejde i Kina har bragt gode erfaringer med sig, og et nyt projekt er ved at forme sig. Her vil folkene bag Suitable for Growth bringe erfaringerne fra det gamle projekt med over i det nye projekt

Mads Lebech, der er administrerende direktør i Industriens Fond, besøgte byggeriet i maj 2015 sammen med Wang Yanfen, der er Vice President på University of Chinese Academy of Science.

INDUSTRIENS FOND FREMMER DANSK KONKURRENCEEVNE
The Danish Industry Foundation

i et forsøg på at hjælpe danske virksomheder ind på øvrige markeder i Asien.

Gennem disse to projekter, Industriens Fonds Hus og Suitable for Growth, bidrager Industriens Fond til at de kinesisk-danske relationer kan bevares og videreudvikles i fremtiden. Uden de tætte diplomatiske bånd ville arbejdet med at etablere et hus som Industriens Fonds Hus i Kina være vanskeligt. Kun med et velfungerende diplomati kan statsoverhoveder, ministre og embedsmænd sætte berigende tiltag i gang. Herefter er det i høj grad op til andre at gribe muligheden for at skabe tiltag, der gavner samarbejdet mellem de to lande og ad den vej berige befolkningerne, forskningen

og erhvervslivet i både Kina og Danmark.

Det langvarige diplomatiske forhold til Kina viser, at man ikke behøver at være ens for at enes. Hele idéen med at åbne sig mod verden bør kunne inspirere til lignende relationer til andre lande rundt omkring på kloden. For Industriens Fond har arbejdet med globalisering og åbenhed ført til, at der, udover projekterne i Kina, også er igangsat projekter i lande som Tyskland, Thailand, Indien, Singapore og USA. Altsammen for at styrke dansk konkurrenceevne.

Om forfatteren

Mads Lebech har mange års erfaring fra både erhvervsliv og politik. Han er adm. direktør i en af Danmarks største private erhvervsdrivende fonde, Industriens Fond, der arbejder for at fremme dansk erhvervslivs konkurrenceevne – særligt med fokus på industrien. Fonden har en egenkapital på godt fire milliarder kroner og uddeler årligt i omegnen af 100 millioner kroner.

Fødevarerikkerhed spiller en stor rolle for de kinesiske borgere og de mange udlændinge, som bor i landet. Derfor er der stor interesse for importerede fødevarer, hvor kvaliteten er i top. Foto: Morten Fauery/Montgomery.

I Kina sælger de kød i kassevis

En af de store danske spillere på det kinesiske marked er Danish Crown. Derfor har Folkevirke stillet virksomheden nogle spørgsmål for at høre, hvordan virksomheden opfatter det kinesiske marked, og hvilket fokus Danish Crown har. Danish Crown har svaret med to case-stories om deres særlige produktudvikling til det kinesiske marked

I frysehuset ved et af Shanghais store wet-markeder står Danish Crown kasser i stakkevis. Danish Crown er i dag et stærkt brand i Kina – både i supermarkeder, over

Kantonesisk på dansk

Cantoneser Family har 30 restauranter i Kinas største by, Shanghai, og de serverer allesammen kød fra Danish Crown. Den danske aftale blev sikret på en rejse til Shanghai i slutningen af 2013 og er med til at markedsføre dansk kød på det kinesiske marked. Aftalen blev fejret med 20 forskellige retter med svinekød, blandt andet svinemaver i skiver.

for storkunder og på wet-markeder, hvor både forbrugere og restauratører handler.

Når kinesiske familier køber ind, vælger flere og flere at købe deres kød i supermarkedet i takt med, at velstanden stiger, og kravene til fødevarerikkerhed bliver højere. Mange kinesere foretrækker dog stadig den oprindelige og langt mere farverige oplevelse og køber ind på et såkaldt »wet market«.

Her – i et livsbekræftende virvar af kunder og handlende – finder man alt indenfor kød, fisk, grøntsager

og levende dyr. Alt kan plukkes direkte fra montren, fra kasser eller fra karrene med de levende fisk. Her kan man se, føle og lugte varen – og vælge nøjagtig det grisehoved eller de grisetæer, man vil have med hjem og tilberede et traditionelt kinesisk måltid af.

Big business

Men wet-markederne er ikke kun for strøgekunder på jagt efter godt kød eller andre delikatesser til aftensmaden. Det er også forretning i stor skala.

Bagerst i de beskedne butikskoloner gemmer sig ofte indgangen til køle- og fryserum med langt større mængder af fødevarer, end der præsenteres i butikken og i gaderne udenfor. Her er der ikke adgang for alle, men det er her, grossisten plukker de store partier, der også handles med på et wetmarked. Typisk til restauranter og andre større kunder i detailhandelen.

- Langt den største del af kødsalget i Kina foregår stadig på wetmarkederne. På markedet i Shanghai kan man købe alt fra en enkelt karton kød til hele læs.

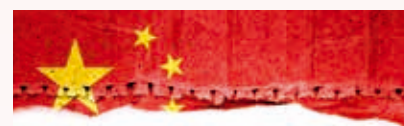
Privatkunder, restauranter og kæder henter typisk varerne selv direkte på markedet, men de større grossister sender også varer ud til kunder andre steder i landet, siger Export Manager Arnth Henriksen, der selv var udstationeret i Hongkong i tre år fra 2010 til 2013.

De typiske Kina-varer fra Danish Crown er grisehoveder og -tæer, som udgør en stor del af afsætningen. Også produkter som hjerte, lever og nyre fra danske grise er populære i Kina.

- Danish Crown leverer varerne med containerskibe til 7-8 kinesiske havne med havnene i Shanghai, Shezhen og Tianjin som de tre hovedhavne. Herfra henter kunderne selv containerne og sælger produkterne videre – enten direkte til forbrugerne eller til egne kunder overalt i Kina, siger Arnth Henriksen.

I takt med at middelklassen vokser og får flere penge mellem hænderne, forventer han et stigende salg fra supermarkeder og et øget udbud af udskæringer af dansk svinekød.

Rigsvåben – det nationale emblem

Den røde farve symboliserer revolutionen, og den gule farve på stjernerne symboliserer de gyldne stråler fra den store røde jord.

Udformningen af fire mindre stjerner omkring en større betegner enheden af det kinesiske folk under ledelse af det kommunistiske parti i Kina. Emblemet blev officielt gjort til det nationale emblem den 20. september 1950 af regeringen.

Emblemet er omkranset af en kornaks af hvede og indvendigt med ris og med et tandhjul i bunden påsat røde festons. Tandhjulet og kornaksene repræsenterer arbejderne og bønderne, der sammen med de fem stjerner udgør det kinesiske folks enhed.

Fødevarerikkerhed vægter højt

Danish Crown er en af ganske få virksomheder i verden, som har direkte markedsadgang til Kina – ikke mindst på grund af dansk svinekøds høje kvalitet og fødevarerikkerhed i verdensklasse.

Langt hovedparten af de kinesiske dagligvarebutikker drives på traditionel vis med et stort udvalg af varer – hovedsageligt grøntsager. Foto: Morten Fauery/Montgomery.

Jorden rundt 35 gange om året

På DAT-Schaubs fabrik i Kina sorteres og pakkes der hvert år 1,4 mio. kilometer svinetarme fra europæiske og nordamerikanske slagterier

På DAT-Schaubs fabrik i Kina sorteres og pakkes der hvert år 1,4 mio. kilometer svinetarme fra europæiske og nordamerikanske slagterier. Det svarer til jorden rundt ikke mindre end 35 gange eller eksempelvis syv mia. hotdogpølser. En stor del af sorteringen foregår som et joint venture på en fabrik i Kina, som drives af vores kinesiske samarbejdspartner, og netop de tætte bånd ser DAT-Schaubs CEO som nøglen til succes i Kina.

- Vi har brugt forholdsvis lidt tid på vores fabrik i Kina, når vi holder det op mod, hvor meget der produceres. Vi følger selvfølgelig nøje med i, hvad der sker, men alt det praktiske i forhold til den daglige drift klarer vores kinesiske

partner, så jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at vi har det rigtige setup i Kina, fortæller Jan Roelsgaard, der er CEO i DAT-Schaub.

Historien om DAT-Schaubs aktiviteter i Kina tog sin begyndelse i 1992 med den første overflytning af produktion fra Portugal til Kina. Senere, i 1999, pågik der intensive forhandlinger om at overtage en af Frankrigs største virksomheder indenfor salg og produktion af tarme.

Processen skrider hurtigt frem, og på et tidspunkt nævner direktøren for det franske firma, at de har en stor aktiepost i en kinesisk virksomhed med speciale i sortering og pakning af svinetarme.

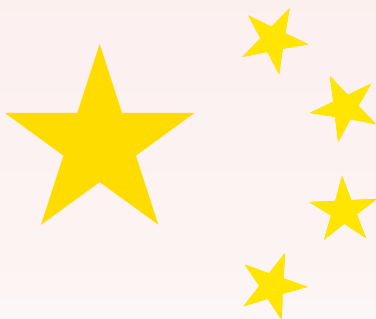
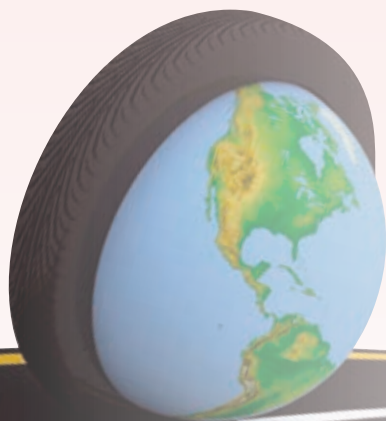
Jan Roelsgaard har på det tidspunkt i flere år forsøgt at finde en

kinesisk partner, og så pludselig viser der sig en oplagt mulighed i forbindelse med købet af den franske virksomhed.

- Den eneste overvejelse, jeg havde, var, om de ville være interesserede i at samarbejde med os. Derfor rejste jeg straks til Kina sammen med direktøren for det franske selskab, så vi kunne få afklaret, om det var et partnerskab, vi skulle satse på. Og det var det absolut, fortæller Jan Roelsgaard.

Sorterings- og pakkefabrikken ligger i byen Yancheng i Jiangsu-provinsen cirka 300 kilometer nord for Shanghai. Den har en stærk lokal forankring, og det betyder, at stort set alle medarbejderne bor i nærområdet, hvilket er

På DAT-Schaubs fabrik i Kina sorteres og pakkes der hvert år 1,4 mio. kilometer svinetarme fra europæiske og nordamerikanske slagterier. Foto: Morten Fauery/Montgomery.

et sær-
syn for produ-
ktionsvirksomheder i Kina.

- Langt de fleste virksomheder henter størstedelen af deres arbejdskraft i landområderne inde i landet. Det betyder, at virksomhederne bl.a. skal sørge for bolig og være behjælpelig med transport, når medarbejderne skal besøge deres familier. Det slipper vi for at bruge tid på, og den forudseenhed kan vi udelukkende takke vores lokale partner for, forklarer Jan Roelsgaard.

Da virksomheden blev grundlagt i slutningen af 90'erne, havde partneren nemlig øje for at vælge en

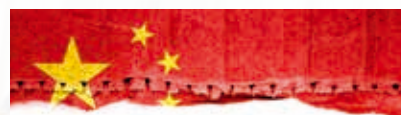
beliggenhed, hvor det var muligt at rekruttere medarbejdere lokalt. Yancheng er efter kinesiske forhold en mindre by – med cirka fem mio. indbyggere – men byen er dog stor nok til, at den ikke oplever fraflytning til de større byer som Shanghai og Beijing.

- Vores ansatte er meget loyale, og rigtig mange af dem har været med i mange år. Da vi kom med i virksomheden, var der omkring 600 ansatte. Nu er der over 1.800, men vi har aldrig haft problemer med at finde de folk, vi skulle bruge, så vores partners viden om Kina har været utrolig værdifuld alene på den front, konkluderer Jan Roelsgaard.

Friland har fået øko-godkendelse til Kina

Kun et par måneder efter at repræsentanter for det kinesiske kontrolorgan WIT var på kontrolbesøg i Danmark, har Friland nu opnået at blive godkendt til at sælge økologisk svinekød i Kina. Godkendelsen betyder, at Friland – så vidt vides – er den første virksomhed i verden, som kan sælge udenlandsk svinekød med det kinesiske økomærke.

Friland har igennem snart et par år haft en mindre eksport af økologisk svinekød til Hongkong, hvor reglerne for økologiske fødevarer er anderledes, men med den nyerhvervede godkendelse kan Friland sælge økologisk svinekød til hele Kina – som er verdens største marked for svinekød.

Laozi, kinesisk filosof og poet

»Venlighed i ord, skaber tillid. Venlighed i tænkning, skaber dybsindighed. Venlighed i at give, skaber kærlighed«.

En dansk spiller – Arla

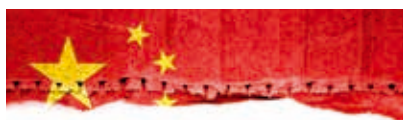
En af de store danske spillere på det kinesiske marked er Arla Foods. Derfor har Folkevirke stillet virksomheden nogle spørgsmål for at høre, hvordan virksomheden opfatter det kinesiske marked, og hvilket fokus Arla har

På vegne af Arla har pressechef Theis Brøgger sendt disse svar:

Hvad er den aktuelle status på Arlas aktiviteter/salg på det kinesiske marked?

Arla er nu den anden største importør af UHT-mælk i Kina. Vi er markedsleder i Beijing og Guangzhou inden for importeret mælk, og salget stiger fortsat. Sortimentet består af både konventionel og økologisk mælk. Den absolut største artikel er sødmælk, der sælges for 13-19 kr. pr liter. Distributionen øges fortsat, og vi har opbygget en stor lokal salgsstyrke.

**Laozi,
kinesisk filosof og poet**

»Tavshed er en kilde til stor styrke«.

Hvilke segmenter har Arla fokus på?

Udover mælk fokuseres der på børneernæring (pulver), ost og smør.

Arla sælger aktuelt mælkepulver, langtidsholdbar, økologisk mælk og ost i Kina. Er der kinesisk efterspørgsel på andre mejeriprodukter fra Arla?

En lille efterspørgsel på smør, primært fra udsendte udlændinge, da smør ikke indgår som en naturlig del af kosten for en kineser.

Kinesiske forbrugere har ikke tradition for at spise ost – hvordan markedsføres et helt nyt produkt som ost, som slet ikke har status i Kina?

Der spises nogle enkelte produkttyper som fx smelteost til børn, men derudover er indgangen gennem foodservice – Arlas salg til

bl.a. restauranter og institutioner. Da kineserne spiser meget ude, er det en måde at præsentere nye produkter for dem. Mozzarella til pizza er et eksempel på denne markedsføring.

Hvilke forventninger har Arla generelt set til en fortsat vækst i Kina?

Middelklassen bliver større i Kina, så flere har den nødvendige købekraft, og derfor forventer vi fortsat en pæn vækst i Kina.

Har du beregnet omkostningerne for at få et nyt hjemland?

- om dét at flytte til et nyt hjemland og baggrunden for etableringen af Etniske Minoritets Kvinders Råd

Af forkvinde for Etniske Minoritets Kvinders Råd (EMKR)
Annam Al-Hayaly

Når jeg taler om »omkostninger« ved at flytte til et nyt hjemland, så tænker jeg ikke på de økonomiske omkostninger, jeg tænker derimod på alle de andre omkostninger, som man traditionelt ikke regner med, før man flytter til et andet land. Da jeg kom til Danmark med min familie, havde jeg ikke regnet med de mange problemer, som vi har mødt.

Jeg tror, det er meget vigtigt, at man regner med omkostninger, når man flytter til nyt hjemland. Det kan bl.a. være »omkostninger« som:

- Man skal lære et *nyt sprog*. Det kan være svært, hvis man er voksen. Det giver store problemer. Hvis man ikke taler sproget godt nok, kan de andre ikke forstå, hvad man vil sige.

Derfor føler man sig meget mærkelig, og der kan være nogle, som så fejlagtigt tror, at man er dum! Det er svært, når man føler sig mærkelig, og andre ikke kan forstå, hvad man mener. Derfor risikerer man at isolere sig og føle sig ensom.

- *Familien*. Her må alle i familien stille sig spørgsmålet, om de kan leve i et nyt land. Det gjorde jeg ikke.

- *Fordomme*. Det kan også være opslidende at blive mødt med fordomme. Det var først, da jeg kom til Danmark, at jeg opdagede problemet med racefordomme. Det var frygteligt og et smerteligt chok.

- *Ny start*. Det er så svært at begynde igen og finde en plads i et nyt samfund – uden en returbillet. På grund af at min familie fik politisk asyl, kunne vi ikke tage tilbage. Derfor har jeg besluttet at lære at tale godt dansk og kæmper for at finde et job, som passer med min uddannelse.

Jeg ved godt, at det er svært, men jeg ved også, at man kan, hvis man vil.

Frivillighed

Frivilligt arbejde kan være vejen i det danske samfund.

Da jeg havde svært ved at få job, som passer til min uddannelse, engagerede jeg mig i frivilligt arbejde og etablerede en kvindeklub. Klubben blev en succes og overgik til kommunen. Jeg blev ikke ansat, så jeg kæmper videre og har på eget initiativ taget et dansk kursus.

Jeg har suppleret min uddannelse som voksenpædagog og har taget en uddannelse som pædagog og taget forskellige former for efteruddannelse og har haft forskellige ansættelser.

I dag arbejder jeg som projektkoordinator i »Telefonrådgivning for Etniske Minoritets Kvinders Råd og deres familier«.

Det overordnede formål er at tilbyde en anonym og professionel telefonrådgivning for etniske minoritetskvinder om familierelaterede problemstillinger, civile og sociale rettigheder, social isolation, uddannelse, arbejdsmarked mv.

Telefonrådgivningen målrettet etniske minoritetskvinder er et projekt under EMKR (Etniske Minoritets Kvinders Råd), som er en paraplyorganisation for 18 medlemsforeninger. Herunder er formålet med rådgivningen at fremme etniske minoritetskvinders muligheder for at træffe valg om egen livssituation. Et stort arbejde består i at oplyse kvinder om deres rettigheder og forklare dem, at de skal støtte sig selv.

Jeg synes, at kvinder skal hjælpe hinanden. Og med den baggrund at jeg har haft mulighed for at få en uddannelse og har fået støtte fra min familie, har jeg en forpligtelse til at hjælpe andre kvinder, der ikke har haft de samme muligheder.

Sociale *medier* til debat

På Folkevirkes debatmøde på Folkemødet på Bornholm lagde fremtidsforsker Johan Peter Paludan op til debat om de nye mediers stormløb på de gamle

I konkurrence med et par tusinde events og debatter på årets Folke-møde på Bornholm satte Folkevirke udviklingen i de sociale medier på dagsordenen og stillede spørgsmålet, om sandheden forsvinder i Cyberspace, nu da millioner af mennesker er blevet deres »egne redaktører« og frit og uredigeret kommunikerer deres synspunkter og holdninger, og hvad de oplever som fakta?

På en bagende varm sommerdag havde en snes deltagere – unge og ældre – fundet vej til Allinge Bibliotek, hvor fremtidsforsker Johan Peter Paludan skulle skabe en form for orden og perspektiv i det Cyberspace, der kan forekomme at være et kaotisk informationsbombardement.

Paludan har i mange år arbejdet som fremtidsforsker – en profession, han selv har en kritisk hold-

ning til ud fra den betragtning, at ingen med nøjagtighed kan forudse, hvordan fremtiden kommer til at forme sig. Men én ting kan man være sikker på, hvis man vel at mærke har historisk bevidsthed: Der vil ske forandringer. Og kigger man bare på fx de seneste 50 år, vil få være i tvivl om, at forandringerne kommer i et tempo, som ville have givet tidligere generationer åndenød, og som mange ældre har svært ved at følge med i.

Johan Peter Paludan trak linjerne op for den korte vej fra industrisamfundet over videnssamfundet til nutidens informations- og netværkssamfund og opgøret med gammel autoritetstro, som dengang en sygeplejerske ifølge fremtidsforskeren kunne finde på at bede en meget snakkende patient om at tie stille: »Kan De ikke se, at doktoren tænker?«

Paludan erklærede, at i det man godt kan kalde gamle dage – selv om det ikke er så længe siden – var viden noget, man havde for sig selv. Det var forbeholdt en forholdsvis lille del af befolkningen. Det man kan kalde eliten – de højtuddannede og eksperterne contra folket. Nu til dags er det svært at være ekspert, for man bliver modsagt hele tiden, og det skyldes blandt andet, at respekten for autoriteter i samfundet er faldende, og at man i nutidens samfund »kan kolportere noget, man ikke har forstand på« takket være de sociale medier.

Fremtidsforskeren mener, at vi har bevæget os ind i et netværkssamfund, hvor vi hver især kan måle vores popularitet eller mangel på samme via antallet af »likes« på fx Facebook.

For ikke så mange år siden var landets dagblade toneangivende i

Der var stor interesse for Folkevirkes stand i »Folkeoplysningens Telt« på Cirkuspladsen og for debatmødet på Allinge Bibliotek på årets Folkemøde.

nyhedsformidlingen og samfundsdebatten. De er for længst overhalet af talrige tv-kanaler og ikke mindst de sociale medier. Det er en eksplosiv udvikling, som Paludan kalder et »multi-kanal bombardement«. De fleste mennesker føler sig ikke som tidligere afhængige af en trykt avis eller en tv-nyhedsudsendelse som basis for deres viden om udviklingen herhjemme og i resten af verden.

Det skyldes også den demografiske udvikling. Siden 70'erne har den danske befolkning ikke kunnet reproducere sig selv – der bliver flere ældre og færre i den arbejdsdygtige alder. Og taler man om de unge, bliver de en generation, som Paludan kalder »de digitalt indfødte«, der henter de informationer, de har brug for på computere, tablets, smartphones og iPhones.

Den udvikling vil fortsætte. »Digitaliseringen af alle medier kommer som en ketchup-effekt«, siger fremtidsforskeren. Det lover ikke godt for de trykte medier, som i modsætning til de sociale medier har svært ved at målrette noget til bestemte grupper.

»Jeg er bange for, at de brede medier kæmper en tabers kamp«, siger Paludan og peger på, at selv om fx aviserne nu stort alle også findes på nettet, så bliver det svært for dem at få betaling for netnyheder og andet stof, fordi folk alt for længe har været vant til, at den slags er gratis.

Paludan pegede dog på forskellige metoder til at tjene penge på netudgaver af de trykte medier. Det kunne fx ske ved at videreudvikle de målrettede, elektroniske annoncer, som man allerede nu kan opleve. Det er annoncer, som er

målrettet den enkelte bruger, som allerede har en profil på nettet. Annoncerne skifter så alt efter hvem, der klikker ind – den unge, sportsinteresserede eller den ældre, som er interesseret i bøger eller særlige forbrugsvarer som vin. »På de sociale medier kan Gud og hvermand føre sig frem. Der er ingen gatekeeper, dvs. en redigerende instans«, siger han og tilføjer, at han også frygter, at et gammeldags begreb som dannelse er ved at forsvinde, fordi tonen på de sociale medier ofte er rå og barsk. Paludans oplæg udløste en livlig debat, hvor flere anfægtede hans analyse af den digitale udvikling og savnede en mere positiv holdning til de sociale medier, som har givet såkaldte »almindelige mennesker« langt større muligheder for at deltage i samfundsdebatten, end det tidligere har været tilfældet.

Folkevirkes debatmøde på Folkemødet blev gennemført med flot, økonomisk støtte fra Buggefonden.

RUNDTUR I KØBENHAVN – OG CYBERSPACE

Folkevirke arrangerer i samarbejde med Etniske Minoritets Kvinders Råd **to kurser**, hvor alle er velkomne

Første kursus holdes **fredag 21. august kl. 14.00**. Her er emnet »Byvandring med enlige mødre

og deres børn«. Mødet starter ved Nørreport Station og første stop er **Kvindernes Bygning**. Her bydes der på en forfriskning. Folkevirke fortæller lidt om foreningen, og hvad vi kan tilbyde af kurser og foredrag. Derefter fortsætter turen

til **Tivoli**. Jeanne Bau-Madsen fortæller på turen om de bygninger og institutioner, vi møder undervejs.

Turen er **gratis** både for børn og voksne.

RUNDTUR I CYBERSPACE

Det næste møde i samarbejde med EMKR har fokus på mere **effektiv kommunikation** på de **elektroniske platforme** og **udvikling af hjemmesider, Facebookprofil samt Twitter**.

Kurset holdes **27. august** i **Kvindernes Bygning**, Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal, København K fra **kl. 17.00 til 20.30** i **Emma Gad Salen**.

Senest tre dage før mødet bedes deltagerne fremsende:

- **Tre korte tekster** – tag fx udgangspunkt i et kommende arrangement i jeres forening. Skriv en tekst om dette arrangement, så det er:
 - En pressemeddelelse
 - Et nyhedsbrev
 - En tekst til hjemmesiden
- Vi beder jer også om at skrive en enkelt linje om jeres **forventninger** til kurset.
- Desuden vil det være en stor hjælp, hvis I kan fortælle os hvil-

ket **pc-udstyr**, I arbejder med til dagligt.

På kurset planlægger vi en række øvelser, så det vil være en fordel, hvis I medbringer jeres egen pc. Skriv gerne om det er muligt.

På kurset vil der blive udleveret et kompendium.

Deltagelse i kurset koster **150,00 kr.** Der vil blive serveret en let anretning.

Slægtsforskning i Rigsarkivet

Folkevirke inviterer **tirsdag 8. september** til en **guidet tur** på **Rigsarkivet**. Turen starter **kl. 14.00** ved arkivets indgang og varer ca. to timer. Adressen er Rigsdagsgården 9, København K.

Vi får en rundtur med fokus på **slægtsforskning**.

Tilmelding til Folkevirkes mail: folkevirke@folkevirke.dk

Prisen for deltagelse er **100 kr.**

Håndarbejdets Fremme

Fundet på loftet

– om 300 kunstnertegninger og udvikling af tekstilhåndværk!

Onsdag 23. september inviteres til foredrag ved **Minna Krage-lund**. Minna Kragelund er senior forsker på Holbæk Museum. Hun vil fortælle ud fra de tegninger, som ligger i **Håndarbejdets Fremmes arkiv**, der har til huse i Kvindernes Bygning. Her er originaltegninger af bl.a. **Thorvald Bindesbøll, P.C. Skovgaard** og **Constantin Hansen**.

Mødet finder sted i **Emma Gad Salen**, Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal, København K fra **kl. 14.00 til ca. 16.30**. Salen er nabo til Håndarbejdets Fremmes arkiv, så vi får tegningerne at se.

Tilmelding til Folkevirkes mail: folkevirke@folkevirke.dk

Prisen for deltagelse inkl. et glas vin er **100 kr.**

Hverdagens demokrati – en studiekreds

Torsdag 22. og 29. oktober kl. 17.00 til 20.30 holdes studiekredse i Kvindernes Bygning, Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal, København K.

Studiekredsene vil tage følgende emner op:

- **Om at leve i et skandinavisk demokrati**
- **Sundhed, hvor følgende emner vil blive taget op**

I Afrika og Asien er en behandling en aftale mellem læge og fa-

milie. Hvordan er det i Danmark? Hvad betyder tavshedspligt i forholdet mellem patient og læge? Hvordan virker det danske sundhedssystem set med en immigrants øjne? Hvad er der specielt med hensyn til det skandinaviske demokrati og tid?

- **Familien og børneopdragelse**
- **Den danske folkeskole**

Det koster **150,00 kr.** at deltage i begge møder. Der vil blive serveret en let anretning i løbet af studiekredsene.

BEDSTEFORÆLDRE/BØRNEBØRN-LEJR 2015 FOLKEVIRKE ER KLAR MED INVITATION TIL DEN ÅRLIGE EFTERÅRSLEJR

Aflejrleder

Karen Hallberg, Folkevirke

Igen i år arrangerer Folkevirke **Bedsteforældre/børnebørn-lejr** i efterårsferien.

Bedsteforældre og børnebørn defineres bredt, reservebedster med slægtninges eller venners børn er som sædvanligt meget velkomne. Lejren gennemføres i skolernes efterårsferie **12.-16. oktober** – og som noget nyt skal vi i år til **Langeland**, nærmere betegnet til **Lohals**, hvor Folkevirke har lejet Københavns Lærerforenings koloni, **Strandlyst**.

Kolonien Strandlyst ligger i Lohals by på Nordlangeland, lige ud til lystbådehavnen og indsej-

lingen til Lohals. Strandlyst er opført som privatbolig omkring århundredeskiftet, men fungerede i en lang årrække som badepensionat. I 1956 købte Lærerforeningen badepensionatet og omdannede det til koloni. Til fire af koloniens værelser kan man få solbalkoner direkte ud til vandet, så den gamle badepensionatsstemning kan stadig opleves.

Foruden den grund, som huset ligger på, råder kolonien desuden over en stor grund lige i nærheden. Den er velegnet til

alle former for udendørs spil og leg.

For yderligere oplysninger kontakt Folkevirke på mail: folkevirke@folkevirke.dk

Pris for voksne er **kr. 900**, mens børneprisen er **kr. 750**.

I deltagerprisen er bl.a. inkluderet overnatning i eget værelse, alle måltider, mellemmåltider og drikkevarer. Som sædvanligt indgår alle i madlavningen.

Del gerne denne invitation med venner!

**ADRESSEN PÅ EFTERÅRETS LEJR ER:
STRANDLYST, VESTERVÆNGET 6, LOHALS, 5953 TRANTEKÆR**

**Landet over
tilrettelægger Folkevirke
møder, foredragsrækker,
studiekredse, temamøder,
kurser og lejre,
hvor alle kan deltage**

Ved redaktionens slutning
forelå der oplysninger
om disse arrangementer.

Mere detaljerede oplysninger kan fås
ved henvendelse til
Folkevirkes kontor,
Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal,
1153 København K,
telefon 33 32 83 11
(bedst tirsdage mellem kl. 9 og 16)
eller folkevirke@folkevirke.dk

Folkevirkes møder former sig som
åbne debatter om aktuelle emner,
hvor deltagerne som regel
tager udgangspunkt i et oplæg.
**Folkevirkes møder er åbne
for alle interesserede!**

REGION HOVEDSTADEN

BORNHOLM

Kontakt:

Marianne Kofod Pedersen,
Svanekevej 32, 3740 Svaneke
Tlf. 56 49 21 65

KØBENHAVN

»På Folkevirke«

Niels Hemmingsens Gade 10,
1153 København K.

Folkevirke arrangerer i samarbejde
med Etniske Minoritets Kvinders
Råd **to kurser**, hvor alle er
velkomne.

21. august

Emne: »Byvandring med enlige
mødre og deres børn«.

Mødet starter ved Nørreport Station
kl. 14.00, og første stop er
Kvindernes Bygning. Herefter
fortsætter turen til Tivoli.
Jeanne Bau-Madsen fortæller om de
bygninger og institutioner, som
passeres undervejs.

Gratis for børn og voksne.

Læs mere side 24!

27. august

Emne: »Effektiv kommunikation på
de elektroniske platforme og

udvikling af hjemmesider, Facebook
profil samt Twitter.

Kurset finder sted i Kvindernes
Bygning, Emma Gad Salen,
Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal,
København K. i tidsrummet
kl. 17.00 til 20.30.

I bedes skrive tre korte tekster samt
medbringe en pc.

Der udleveres et kompendium.

Deltagelse koster 150 kr.

Læs mere side 24!

Kontakt:

Folkevirke,
Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal,
1153 København K. eller
Jeanne Bau-Madsen
Tlf. 45 85 65 92
folkevirke@folkevirke.dk

Folkevirkes Litteraturkreds i København

Mødestedet er Folkevirke,
Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal,
1153 København K.
Tlf. 33 32 83 11

Debatmøder foregår på Folke- virke kl. 12.00-14.30.

I efteråret 2015 tager debatterne
udgangspunkt i disse bøger:

17. september

Tom Kristensen: »Hærværk«
med oplæg af Britta Poulsen.

8. oktober

John Steinbeck: »Vredens Druer«
med oplæg af Bente Kristensen.

5. november

Jette Drewsen: »Oven for klinten«
med oplæg af Hanne Mayersahm.

26. november

Kjell Westö: »Luftspejling 38«
med oplæg af Lisbeth Eg Jensen.

10. december

Johannes V. Jensen: »Himmerlands-
historier« med oplæg af
Bodil Kampmann.

Kontakt:

Britta Poulsen
Tlf. 46 36 56 32

KØBENHAVNS VESTEGN

Litteraturkreds

Møderne holdes den sidste tirsdag i
hver måned, kl. 14-17.

Med mindre andet er nævnt,
så holdes alle møder i Glostrup
Fritidscenter mødelokale 3.

I efteråret 2015 tager debatterne
udgangspunkt i disse bøger:

29. september

»Jeg har et tæppe i tusind farver«
af Anne B. Ragde.
Fremlægges af: Lisbet Lorange.
Dagens digt: Edda Faurholdt.

27. oktober

»Hr. Isakowitz' Skat«
af Danny Wattin.
Fremlægges af: Birgit Kristensen.
Dagens digt: Lis Hagberg.

24. november

»Signe« af Lars Johansson.
Fremlægges af: Anne Birthe Kyed.
Dagens digt: Ingelise Olsen.

2016

19. marts

TEMADAG i Tåstrup.

Tilmelding og kontakt:

Formand Ellen Kristiansen,
Vegavænget 11, 2620 Albertslund
Tlf. 43 64 62 07
Næstformand Ingelise Olsen
Kasserer Ellis Grønvold
Suppleant/revisor
Anne Birthe Kyed

LYNGBY

Kontakt:

Formand Jeanne Bau-Madsen
Tlf. 45 85 65 92
Kasserer Annette Albrecht
Tlf. 45 87 43 67
Ella Buck
Tlf. 45 82 22 42
Lene Hjeds
Tlf. 45 81 61 31
Eva Ladekarl
Tlf. 45 87 73 77

REGION NORDJYLLAND

FOLKEVIRKE

VESTHIMMERLAND

Alle møder foregår på Farsø Hotel
kl. 14-16, hvis andet ikke er oplyst.
Alle er velkomne.

Entré og kaffe/te m. kage, kr. 85,-

7. september

Journalist, præst, debattør
og forfatter Sørine Gotfredsen.
Emne: »At leve med Kierkegaard«.
Arrangementet foregår på
Kimbler Kroen i Aars kl. 19.30.

5. oktober

Forfatter, journalist og fortæller
Pia Fris Laneth.

Emne: »1915 – da kvinder og tyende fik stemmeret«. Arrangementet foregår i Thit Salen, Dronning Ingrid Hallerne i Farsø kl. 19.30.

2. november

Lokal forfatter og lægesekretær
Pia Grandjean Odderskov.

Emne: »Erindringsværksted og forfatterskab«.

7. december

Forhenværende kaptajn i
Frelsens Hær og skoleinspektør
og nuværende bymusikant
Samuel Frederiksen.

Emne: »Utroligt – men sandt!«.

Kontakt:

Karen Pihlkjær,
Stenildhøjvej 48a, 9600 Aars
Tlf. 98 66 16 80
kk@pihlkjaer.dk
Sonja Feldt Pedersen,
Fasanvej 10, Gedsted,
9620 Aalestrup
Tlf. 50 15 90 57
sonja@fasanvej.dk
Lone Nørgaard,
Svoldrupvej 122, Vognsild,
9600 Aars
Tlf. 98 65 82 57
pelonor122@gmail.com
Mona Jensen,
Aalborgvej 4, Hornum, 9600 Aars
Tlf. 22 40 29 58
Mona22402958@gmail.com
Tove Kristensen,
Hans Egedes Vej 120, 9600 Aars
Tlf. 98 62 66 10
Tove.kristensen2@skolekom.dk
Lisbet Andersen,
Løgstørvej 140, Trend, 9640 Farsø
Tlf. 22 96 84 80
lisbetandersen@live.dk
Jette Høyer,
Solitudevej 4, Hvalpsund, 9640 Farsø
Tlf. 25 39 97 96
jettehoeyer@mail.dk

Vesthimmerlands

Litteraturkreds

Kredsen mødes i Dronning
Ingrid Hallerne, Farsø,
hvor alle møder starter kl. 14.00,
med mindre andet oplyses.
Alle er velkomne!

Kontakt:

Inger Olsen
Tlf. 98 63 34 34
Jette Høyer
Tlf. 25 39 97 96

REGION MIDTJYLLAND

HERNING

Møderne holdes i Huset No 7,
Nørregade 7, Herning,
lokale 2.02-2.04. De holdes hver anden
torsdag kl. 14-16, og der er adgang en
halv time før mødets start. Der er
kaffepause på ca. 15 min., hvor man
kan nyde sin medbragte kaffe.
Medlemskontingent for hele sæsonen
er kr. 200,00. Hvert møde koster
kr. 40,00 for medlemmer og kr. 60,00
for ikke medlemmer. Sætserne gælder
også for pensionister.

Bestyrelse:

Formand Mona Haven Jensen,
Dalgas Alle 2e, 4, 7400 Herning
Tlf. 97 12 17 45
Kasserer Tove Katstrup,
Karen Blixens Vej 1p, 7430 Ikast
Tlf. 40 70 90 51
Sekretær Inge N. Pedersen,
Herregårdsparken 5, 7400 Herning
Tlf. 97 12 74 04
joergenedergaard@post.tele.dk
Best.medlem Jutta Jørgensen,
Fællestoften 4, 7400 Herning
Tlf. 97 26 80 18
Best.medlem Lene Lund Hansen,
Emil Resensvej 47, 7400 Herning
Tlf. 97 12 98 82/29 92 58 50
lenelundhansen@yoymail.dk

HOLSTEBRO

Kontakt:

Karen Margrethe Madsen
Tlf. 97 41 40 92

REGION VESTJYLLAND

LEMVIG

Kontakt:

Gunvor Fink Møller,
Grummegårdsparken 25,
Nørre Nissum,
7620 Lemvig
Tlf. 61 77 26 33
fink.gunvor@gmail.com

REGION SYDDANMARK

ODENSE

Litteraturkredsen

fortsætter

Kontakt:

Ida Hansen
Tlf. 66 11 23 71

REGION SJÆLLAND

ROSKILDE

Folkevirke i Roskilde indbyder til
samtalekreds i litteratur.

Møderne afholdes tirsdage
kl. 14.00-16.30 i Roskilde Biblioteks
foredragssal, hvis ikke andet er
nævnt. Der holdes kaffe-/tepause.
Pris kr. 40. Årskontingent kr. 350
(dog kr. 150 for medlemmer af
landsforeningen Folkevirke).

Bestyrelse:

Annette Molin, formand,
Dr. Sofies Vej 23, 4000 Roskilde.
Tlf. 46 36 09 31
annette.moling@gmail.com
Bente Ørum, kasserer,
Klostervang 15, 4000 Roskilde.
Tlf. 46 32 16 11
kajv@roskilde.dk
Birgit Andersen, sekretær,
Dilhøj 5, Tågerup, 4000 Roskilde
Tlf. 46 78 74 96
birgitandersen4000@outlook.dk
Britta Poulsen,
Gartnervang 38, 2., 4000 Roskilde
Tlf. 46 36 56 32
britta.poulsen@privat.dk
Birthe Schultz,
Dron. Margrethes Vej 7, st. 4,
4000 Roskilde
Tlf. 40 61 50 23
birte@klosterkilden.dk
Kirsten Rudfeld,
Kornvej 52, 4000 Roskilde
Tlf. 46 35 68 91
rudfeld@webspeed.dk
Tove Taarsted,
Aspen 5, Svogerslev, 4000 Roskilde
Tlf. 46 38 38 42
tove.taarsted@webspeed.dk
Bente Laursen,
Trægården 8.tv., 4000 Roskilde
Tlf. 46 35 66 18
bente_l@yoymail.dk

ØLSTED

Litteraturstudiekreds

Vi mødes hver 6. uge og
planlægger fra gang til gang.
Kontakt:

Lis Timmermann,
Hermelinvej 9, 3310 Ølsted

UDLAND

GRØNLAND

Folkevirke i Nuuk

Kontakt:

Rebekka Olsvig,
Jens Kreutzmann Aqq 30,
postboks 575,
3900 Nuuk, Grønland

Invitation

Jule- og debatmøde

Folkevirke sætter fokus på **Kina** på sit jule- og debatmøde **torsdag 3. december kl. 15.00-17.00**.

Folkevirkes formand, **Annemarie Balle**, som gennem de seneste ti år har foretaget mange rejser til Kina, og som også har været en tur i Tibet, fortæller om det fascinerende land.

Kina har i mange år været et spændende land – Landet i Midten – som har en tusindårig lang historie og en fantastisk kultur at byde på. De fleste har som børn gravet dybe huller for at »komme ned til kineserne« og lyttet til det fascinerende H.C. Andersen-eventyr om den kinesiske kejser – »Nattergalen«. Op gennem 1960'erne og de følgende årtier

blev butikkerne fyldt med billige produkter, som alle var »Made in China«.

For 65 år siden oprettede Danmark som et af de første lande diplomatiske forbindelser til Kina og knyttede dermed mere formelle bånd til landet – og siden er landet »på den anden side af jorden« rykket nærmere Danmark.

Mange har taget en chartertur til typisk Beijing og Xian for fx at se Den forbudte By og Sommerpaladset eller terrakottahæren. Men landet byder også på meget andet. Annemarie Balle vil fortælle om de **mange andre oplevelser**, og om det **hverdagsliv**, som mange kinesere har.

Foredraget finder sted på **Folkevirke**, Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal, København K.

Pris kr. 50.

Undervejs byder Folkevirke på **julehygge** med gløgg og juleknas.

Annemarie Balle kommer også gerne ud i kredsene for at fortælle om sine oplevelser i Kina.

Deltagerne opfordres til at læse Jung Changs bog »Enkekejserinden – Cixi konkubinen, der grundlagde det moderne Kina« inden mødet. Jung Chang er også forfatter til bogen »De vilde svaner«.

